

JUBILEUM ENDOKRINOLOGICKÉHO ÚSTAVU V PRAZE

14. března 2007 oslavil padesát let od svého založení Endokrinologický ústav v Praze. Na slavnostním shromáždění v pražském Karolinu pozdravili ústav významní hosté – prezident České lékařské společnosti JEP prof. Blahoš, předseda České endokrinologické společnosti prof. Marek, prorektor UK prof. Škrha, předseda Akademie věd ČR prof. Pačes a endokrinologové ze Slovenska a Spojených států. V auditoriu byla i početná skupina pracovníků Státního zdravotního ústavu v Praze.

Zmínku si zaslouží vystoupení prof. Pacáka, přednosty sekce lékařské neuroendokrinologie v Národním zdravotním ústavu (NIH) v Bethesda (USA), který naznačil některé vývojové trendy oboru. Zatímco 20. století podle něj patřilo „lovcům hormonů“, 21. století přinese převratné novinky o endokrinní sekreci v dalších tkáních (dobře známá už je např. hormonální aktivita tukové nebo mozkové tkáně), pokroky v geriatrické endokrinologii, endokrinologickém poznání obezity a metabolického syndromu. Endokrinologie se také bude podílet na vývoji tkáňově specifických léků a na identifikaci individuálních zdravotních rizik. V souvislosti s růstem výskytu psychických chorob prof. Pacák soudí, že neuroendokrinologie bude jednou z nejprestižnějších větví endokrinologie.

V bohatém odborném programu předneslo sdělení deset reprezentantů oslavujícího ústavu. MUDr. Dvořáková, vedoucí oddělení klinické endokrinologie, podala přehled historie zájmu o jódový deficit a zmínila v té souvislosti neopominutelné zásluhy zakladatele ústavu doc. MUDr. Karla Šilinka o pokrok v poznání a řešení tohoto problému. V 50. letech minulého století provedl rozsahem dodnes nepřekonané šetření na 600 tisících obyvatelích ČR a 300 tisících na Slovensku a prosadil jódování kuchyňské soli. Tehdejší jódová profylaxe měla nedožitelný význam a potlačila těžké důsledky deficitu.

Další odborníci potom referovali o výsledcích své práce, např. o hormonální sekreci ve vztahu k regulaci tělesné hmotnosti, o endokrinních otázkách vzniku a léčení osteoporózy, adipocytokinech v tukové tkáni pacientek s mentální anorexií aj. V práci ústavu a celé endokrinologii se stále výrazněji uplatňuje molekulární genetika.

Zdařilou oslavu obohatilo vystoupení zpěváka Daniela Hůlky, kterého doprovázel kytarista Lubomír Brabec. Přednesli ukázky z Hůlkova operního repertoáru a skladby barokních mistrů.

Věra Kernová